

Protokół nr 23/18
z posiedzenia
Komisji Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska
z dnia 15 marca 2018 r.

Ad 1

Posiedzenie Komisji Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska otworzył Przewodniczący Stanisław Dudka, który powitał członków Komisji.

Ad 2

Obecni:

• Przewodniczący:• Członkowie:	<p>Stanisław Dudka,
Maciej Biskup,
Aleksander Dolczewski,
Grzegorz Grzegorzewski,
Tomasz Skibicki.</p> |
|---|--|

W posiedzeniu Komisji uczestniczyli:

- przedstawiciele gminnych komisji z terenu Powiatu Gostyńskiego,
- Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gostyniu Wioletta Chałas-Stercula,
- Wicestarosta Czesław Kołak.

Lista obecności stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Ad 3

Przewodniczący Stanisław Dudka przedstawił porządek posiedzenia. W wyniku głosowania porządek został przyjęty głosami 5 „za”.

Ad 4a)

Protokół Nr 19/17 z dnia 27 listopada 2017 r. Komisja przyjęła w wyniku głosowania: 5 głosów „za”.

Ad 4b)

Protokół Nr 20/17 z dnia 30 listopada 2017 r. Komisja przyjęła w wyniku głosowania: 5 głosów „za”.

Ad 4c)

Protokół Nr 21/17 z dnia 11 grudnia 2017 r. Komisja przyjęła w wyniku głosowania: 5 głosów „za”.

Ad 4d)

Protokół Nr 22/18 z dnia 10 stycznia 2018 r. Komisja przyjęła w wyniku głosowania: 5 głosów „za”.

Ad 5)

Spotkanie z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Gostyniu i zaopiniowanie informacji o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu gostyńskiego za 2017 r.

Informacje przedstawiła Pani Wioletta Chałas-Stercula Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gostyniu. Poinformowała, że Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gostyniu jako organ stoi na straży bezpieczeństwa zdrowia i życia publicznego. Jako organ wraz z współpracownikami zawsze dba o dobro podmiotów, będących pod nadzorem, ale przede wszystkim mając na względzie

wprowadzenie do obrotu bezpiecznej żywności, sprawuje nadzór nad wszystkimi elementami składowymi działalności zajmujących się produkcją i przetwórstwem mięsa.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii realizuje ustawowe zadania w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, w zakresie kontroli systemu IRZ i CC, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz nadzoru nad produkcją pasz.

Świadczą o tym wyniki kontroli podmiotów gospodarczych, przeprowadzone badania monitoringowe zwierząt, nadzór i badania nad produkcją środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, nadzór i badania środków żywienia zwierząt. W minionym roku kalendarzowym, wiele czasu PLW w Gostyniu poświęcił na prelekcje, prowadzenie szkoleń rolników i podmiotów znajdujących się w rejestrze PIW dotyczących profilaktyki, bioasekuracji i ewentualnych sposobów zwalczania Afrykańskiego Pomoru Świń. Jest to temat wiodący w ostatnim okresie z powodu ogromnych strat ekonomicznych dla gospodarki narodowej, jakie niesie za sobą w konsekwencji.

Do głównych inicjatyw podjętych przez zespół ds. Bezpieczeństwa żywności w 2017 roku należały:

- zapewnienie dobrostanu zwierząt podczas uboju poprzez liczne kontrole doraźne w zakładach ubojowych,
- kontrolowanie podmiotów prowadzących gospodarstwa, na terenie których prowadzony jest ubój zwierząt pochodzących z innych gospodarstw w celu uzyskania mięsa na użytek własny,
- informowanie na bieżąco przedsiębiorców prowadzących zakłady produkujące produkty pochodzenia zwierzęcego o sytuacji epizootycznej kraju w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (obostrzenia dotyczące przemieszczania świń, przewożenia produktów) pochodzenia zwierzęcego spoza UE, eksportów produktów pochodzenia zwierzęcego),
- zapewnienie higieny udoju, pozysku i przetwórstwa mleka,
- informowanie o warunkach, jakie muszą być spełnione podczas uboju zwierząt na użytek własny w gospodarstwie (warunki uboju w gospodarstwie, konieczność powiadomienia Powiatowego Lekarza Weterynarii w Gostyniu, konieczność badania mięsa świń i dzików na obecność larw włośni),
- sprawowania nadzoru nad punktami odbioru mleka, jego przetwórstwem oraz przechowywaniem produktów mleczarskich.

Do głównych negatywnych zjawisk zaobserwowanych przez zespół ds. bezpieczeństwa żywności w 2017 roku należało:

- wprowadzanie do obrotu mięsa przeznaczonego na użytek własny,
- w nadzorowanych i kontrolowanych zakładach: niezgodności w obszarach dotyczących sprzętu i wyposażenia, higieny osobistej pracowników i szkoleń, zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego.

Do najpoważniejszych zjawisk w odniesieniu do bezpieczeństwa żywności należało wprowadzanie do obrotu mięsa z ubojów na użytek własny z nałożeniem kary. Pod nadzorem Powiatowego Lekarza Weterynarii w Gostyniu znajduje się ubój zwierząt w gospodarstwach z pozyskiwaniem mięsa na potrzeby własne. W roku 2017 poddano ubojowi 1540 sztuk świń, 4 cielęta do 6-go miesiąca życia na własne potrzeby. W zakładach zatwierdzonych ubito 347831 sztuk świń, 5330 sztuk bydła, 803656 sztuk królików.

Do głównych inicjatyw podjętych przez zespół do spraw ochrony zdrowia zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych w 2017 roku należały zadania związane z wystąpieniem ognisk ptasiej grypy na terenie Polski (w pierwszej połowie roku) oraz wprowadzeniem nowych aktów prawnych z tym związanych. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków nałożyło na hodowców drobiu wiele obowiązków mających na celu przeciwdziałanie rozprzestrzeniania się

wysokiej zjadliwej grypy ptaków. Wiązało się to z kontrolami przeprowadzanymi przez Inspekcję Weterynaryjną w zakresie przestrzegania zasad bioasekuracji w stadach drobiu. Kontrole dotyczyły zarówno wielkoprzemysłowych stad drobiu, jak i drobnych gospodarstw utrzymujących drób w systemie przyzagrodowym. Kontrole bioasekuracji przeprowadzane były również przy udziale funkcjonariuszy Policji i w sytuacjach nieprzestrzegania nakazów wynikających z ww. rozporządzenia i związane są z nakładaniem mandatów karnych na właścicieli drobiu. Razem przeprowadzono 122 kontrole.

Do głównych zadań inspektora do spraw pasz oraz ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego należały:

- rejestracja nowych przedsiębiorstw (w tym rolników) stosujących pasze w żywieniu zwierząt gospodarskich lub wprowadzających do obrotu materiał paszowy,
- kontrole punktów dystrybucji oraz magazynowania pasz,
- nadzór nad podmiotami wytwarzającymi i wprowadzającymi do obrotu materiał i mieszanki paszowe,
- kontrole transportów pasz (spełnienie warunków sanitarno – weterynaryjnych),
- nadzór nad jakością pasz wprowadzanych do obrotu (pobieranie prób w ramach Planu Urzędowej Kontroli Pasz),
- nadzór nad podmiotami stosującymi materiał kategorii 3 w żywieniu zwierząt,
- nadzór i kontrole sektora utylizacyjnego tj. Zakład Utylizacyjny, ZPH Rakowscy Sp.J. – Krobia,
- nadzór nad podmiotami wykorzystującymi Uboczne Produkty Pochodzenia Zwierzęcego przy produkcji karm i gryzaków dla zwierząt,
- nadzór nad kierowaniem zwłok do utylizacji,
- nadzór nad zakładami pośrednimi (pozyskiwanie surowicy z krwi królików),
- kontrole transportów do przewozu materiałów kategorii 1,2,3,
- kontrole magazynowania UPPZ w rzeźniach.

Wiodącymi problemami w tej dziedzinie były:

- niezarejestrowane podmioty sektora paszowego wprowadzające do obrotu materiały paszowe,
- brak dokumentacji potwierdzającej odbiór zwłok zwierzęcych przez Zakład Utylizacyjny,
- nieprowadzenie przez podmioty prowadzące gospodarstwa rolne rejestrów przyjmowanych pasz do gospodarstwa oraz zabiegów agrotechnicznych,
- nieprawidłowe oznakowanie pojazdów oraz kontenerów do przewozu Ubocznych Produktów Pochodzenia Zwierzęcego,
- złe zagospodarowanie zwłok zwierzęcych (padłe zwierzęta przetrzymywane na płycie obornikowej lub stanowiące pożywienie dla psów).

W podmiotach sektora paszowego i utylizacyjnego przeprowadzono łącznie 205 kontroli, w tym 112 kontroli w sektorze paszowym i 93 kontrole w sektorze utylizacyjnym.

W 2017 roku nie wystąpiły poważniejsze problemy w sektorze pasz oraz ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego.

W celu poprawy bezpieczeństwa zdrowia i życia konsumentów, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gostyniu wraz z inspektorami zamierza w 2018 roku nadal wspierać przedsiębiorców sektora spożywczego i rolniczego przekazując swoją wiedzę z zakresu obowiązujących przepisów poprzez organizację szkoleń tematycznych, ze szczególnym uwzględnieniem ASF. Powiat gostyński jest powiatem na terenie, którego znajduje się prężnie rozwijająca gospodarka rolno-spożywcza. W związku z powyższym istnieje ogromne ryzyko zawleczenia chorób zakaźnych zwierząt pochodzących z państw ościennych. Sprawa dotyczy wielu jednostek chorobowych m.in. choroba niebieskiego języka, choroba guzowata bydła, salmonelloza, jednak głównie Afrykański

Pomór Świń. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gostyniu w bieżącym roku kontroluje warunki każdej przesyłki zwierząt na teren powiatu, za pomocą nierestrykcyjnych kontroli, mających na celu szybkie wykrycie czynnika chorobotwórczego. Jest to warunek niezbędny do prawidłowego funkcjonowania nadzoru weterynaryjnego. Zasadniczym zadaniem w roku 2018 będzie kontrola wszystkich gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną pod kątem spełnienia zasad bioasekuracji, które wynikają z rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 lutego 2018 r.

Informację o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu gostyńskiego za 2017 r. Komisja zaopiniowała pozytywnie w wyniku głosowania: 5 głosów „za”.

Ad 6)

Wspólne posiedzenie z przedstawicielami komisji rolnictwa z gmin Powiatu Gostyńskiego w sprawie Afrykańskiego Pomoru Świń.

Przewodniczący Komisji poprosił Powiatowego Lekarza Weterynarii w Gostyniu o przedstawienie informacji na temat Afrykańskiego Pomoru Świń.

Pani Wioletta Chałas –Stercula Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gostyniu poinformowała, że Afrykański pomór świń to szybko szerząca się choroba wirusowa, na którą podatne są świny domowe oraz dziki. Ludzie nie są wrażliwi na zakażenie wirusem ASF w związku z czym choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia i życia. Najczęstszą przyczyną zakażenia świń jest bezpośredni kontakt ze zwierzętami zakażonymi lub zakażonymi odpadkami żywnościowymi. W przypadku terenów o wysokim zagęszczeniu gospodarstw utrzymujących świny, rozprzestrzenianie się wirusa między gospodarstwami jest łatwe, za pośrednictwem osób odwiedzających gospodarstwo lub zakażonej paszy, wody, czy narzędzi.

Powiatowy Lekarz Weterynarii poinformowała, że aby zapobiec afrykańskiemu pomorowi świń należy:

- ograniczyć dostęp osobom postronnym do pomieszczeń lub miejsc, w których znajdują się zwierzęta, w szczególności osobom, które w ostatnim czasie przebywały na terytorium krajów gdzie wystąpiła ASF lub brały udział w polowaniach na zwierzęta łowne,
- zabezpieczyć swoje gospodarstwo przed przedostaniem się dzików, zabezpieczyć paszę przed dostępem zwierząt wolno żyjących,
- stosować w gospodarstwie procedury sanitarne – utrzymywać gospodarstwo w czystości, dbać o czystość sprzętu używanego w gospodarstwie, stosować odkażanie bieżące, używać osobnego obuwia, odzieży ochronnej oraz narzędzi do obsługi zwierząt,
- nie należy wprowadzać do gospodarstwa zwierząt niewiadomego pochodzenia – bez świadectw zdrowia lub wykazujących jakiegokolwiek objawy osłabienia.

Następnie Pani Wioletta Chałas-Stercula omówiła zagadnienia związane z występowaniem i likwidacją ognisk afrykańskiego pomoru świń. Podkreśliła wagę stosowania procedur działania w przypadku wystąpienia ognisk pomoru świń na terenie Wielkopolski. Omówiła aktualną sytuację epizootyczną występującą w Polsce związaną z ASF.

Pani Wioletta Chałas-Stercula poinformowała, że wprowadzona nowelizacja rozporządzenia była konieczna ze względu na zagrożenie dalszego szerzenia się choroby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wystąpienie choroby na danym terenie powoduje restrykcje i wiąże się

z koniecznością likwidacji zakażonych stad, co z kolei pociąga za sobą skutki ekonomiczne i społeczne. Dlatego konieczne jest zabezpieczenie gospodarstw przed ewentualnym przeniesieniem wirusa ASF. Wprowadzane przepisy mają za zadanie podnieść poziom zabezpieczenia gospodarstw, a tym samym zmniejszyć ryzyko wystąpienia tej choroby.

Rozporządzenie wprowadza dla posiadaczy świń w całym kraju m.in. następujące obowiązki, których celem jest ograniczenie ryzyka przeniesienia wirusa ASF do chlewni:

- prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu świń wjeżdżających na teren gospodarstwa oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnię,
- zabezpieczenie budynku, w którym są utrzymywane świnię, przed dostępem zwierząt wolno żyjących oraz domowych,
- utrzymywanie świń w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, w których są utrzymywane tylko świnię, mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne,
- wykonywanie czynności związanych z obsługą świń wyłącznie przez osoby, które wykonują te czynności tylko w danym gospodarstwie,
- stosowanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń, przed rozpoczęciem tych czynności, środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się afrykańskiego pomoru świń, w tym mycie i odkażanie rąk oraz oczyszczanie i odkażanie obuwia,
- bieżące oczyszczania i odkażania narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanych do obsługi świń,
- używanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonego wyłącznie do wykonywania tych czynności,
- wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wejściami do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnię, i wyjściami z tych pomieszczeń, a także stałe utrzymywanie tych mat w stanie zapewniającym utrzymanie skuteczności działania środka dezynfekcyjnego,
- sporządzenie przez posiadaczy świń spisu posiadanych świń oraz bieżącego aktualizowania tego spisu,
- zabezpieczenie wybiegu dla świń podwójnym ogrodzeniem o wysokości wynoszącej co najmniej 1,5 m, związanym na stałe z podłożem – w przypadku utrzymywania świń w gospodarstwie w systemie otwartym,
- karmienie świń paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących.

Spełnienie wprowadzanych wymagań dla gospodarstw pozwoli na znaczące zmniejszenie ryzyka przeniesienia ASF do gospodarstwa, w którym utrzymywane są świnię.

Dostosowanie gospodarstwa utrzymującego świnię do tych wymagań będzie kontrolowane przez organy Inspekcji Weterynaryjnej. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie wymagań weterynaryjnych powiatowy lekarz weterynarii będzie wydawał decyzje administracyjne nakazujące usunięcie uchybień lub będzie nakazywał ubój lub zabicie świń i zakazywał ich utrzymywania w gospodarstwie.

Producenci świń, którzy otrzymają decyzję powiatowego lekarza weterynarii o zakazie utrzymywania świń w związku z brakiem spełniania warunków bioasekuracji będą mogli ubiegać się o pomoc finansową w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w związku z utraconymi dochodami z tytułu prowadzenia produkcji świń.

Pomoc będzie dotyczyła ilości świń utrzymywanych w gospodarstwach rolnych w 2017 r, ale do ilości nie większej niż 50 sztuk, przy stawce pomocy 0,36 zł za każdy dzień od 1 świni. Pomoc będzie wypłacana w okresie obowiązywania zakazu utrzymywania świń lecz nie dłużej niż trzy lata.

Następnie odbył się panel dyskusyjny, gdzie głos zabierali członkowie Komisji oraz zaproszeni goście podczas którego Powiatowy Lekarz Weterynarii udzielał odpowiedzi na zadane pytania oraz zgłaszane wątpliwości.

Ad 7)

W punkcie wolne głosy i wnioski głosu nie zabrano.

Ad 8)

Przewodniczący Komisji Stanisław Dudka podziękował zebranych za przybycie, po czym zamknął posiedzenie komisji.

**Przewodniczący
Komisji Rolnictwa, Leśnictwa
i Ochrony Środowiska**

Stanisław Dudka

Protokołowała: Joanna Bilińska

